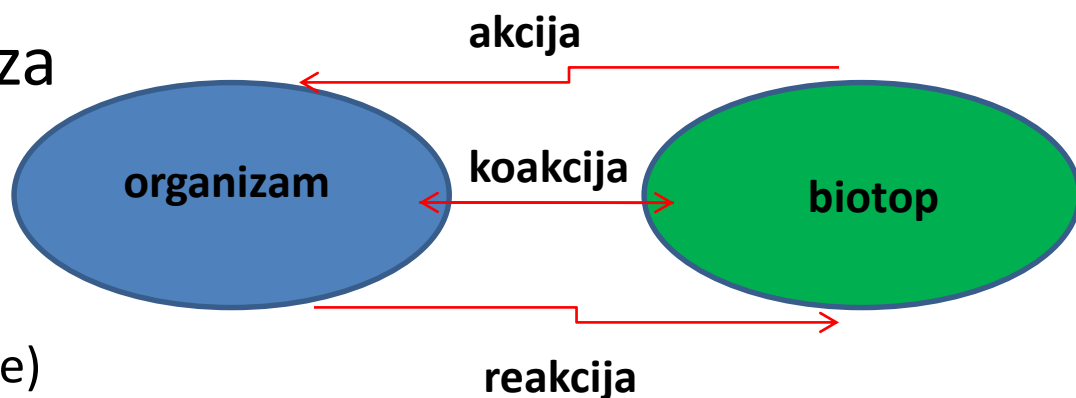

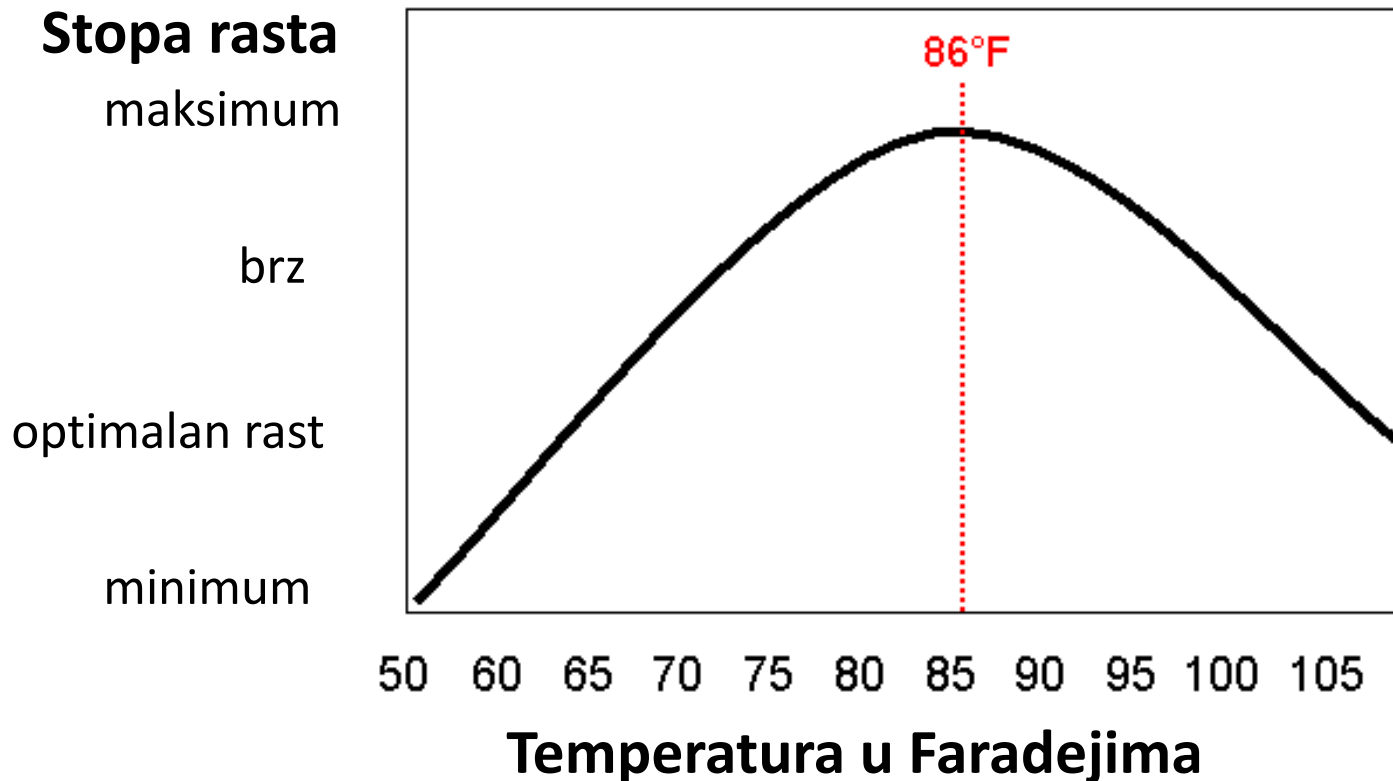
Ekologija biljaka

Osnovni ekološki pojmovi

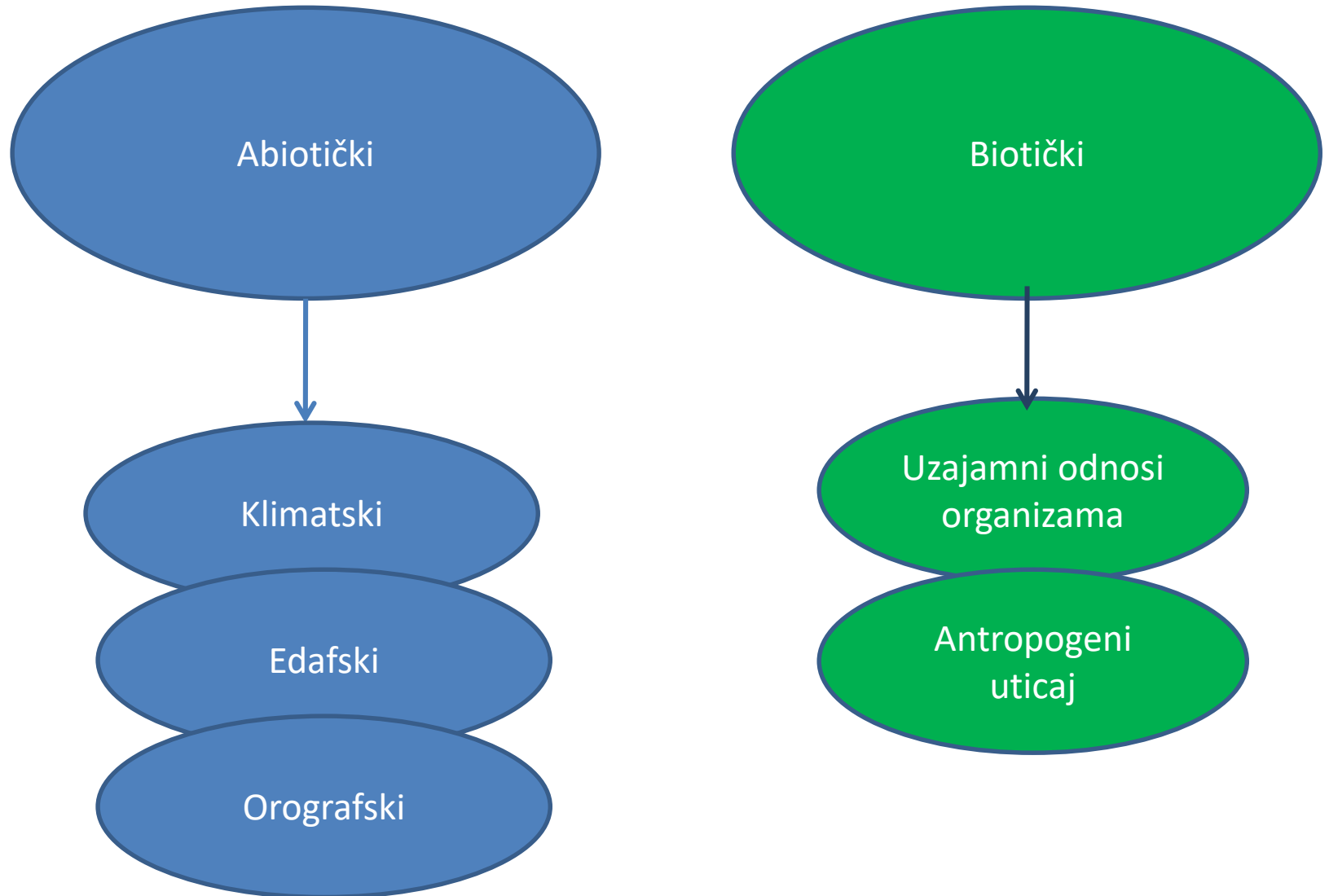
- Životna sredina
- Ekološki faktori= faktori sredine (abiotički, biotički)
- Stanište- biotop
- Zajednica- biocenoza
- Zoocenoza, fitocenoza
- Ekosistem
- Biomi
(ekosistemi jedne klimatske zone)
- Biosfera

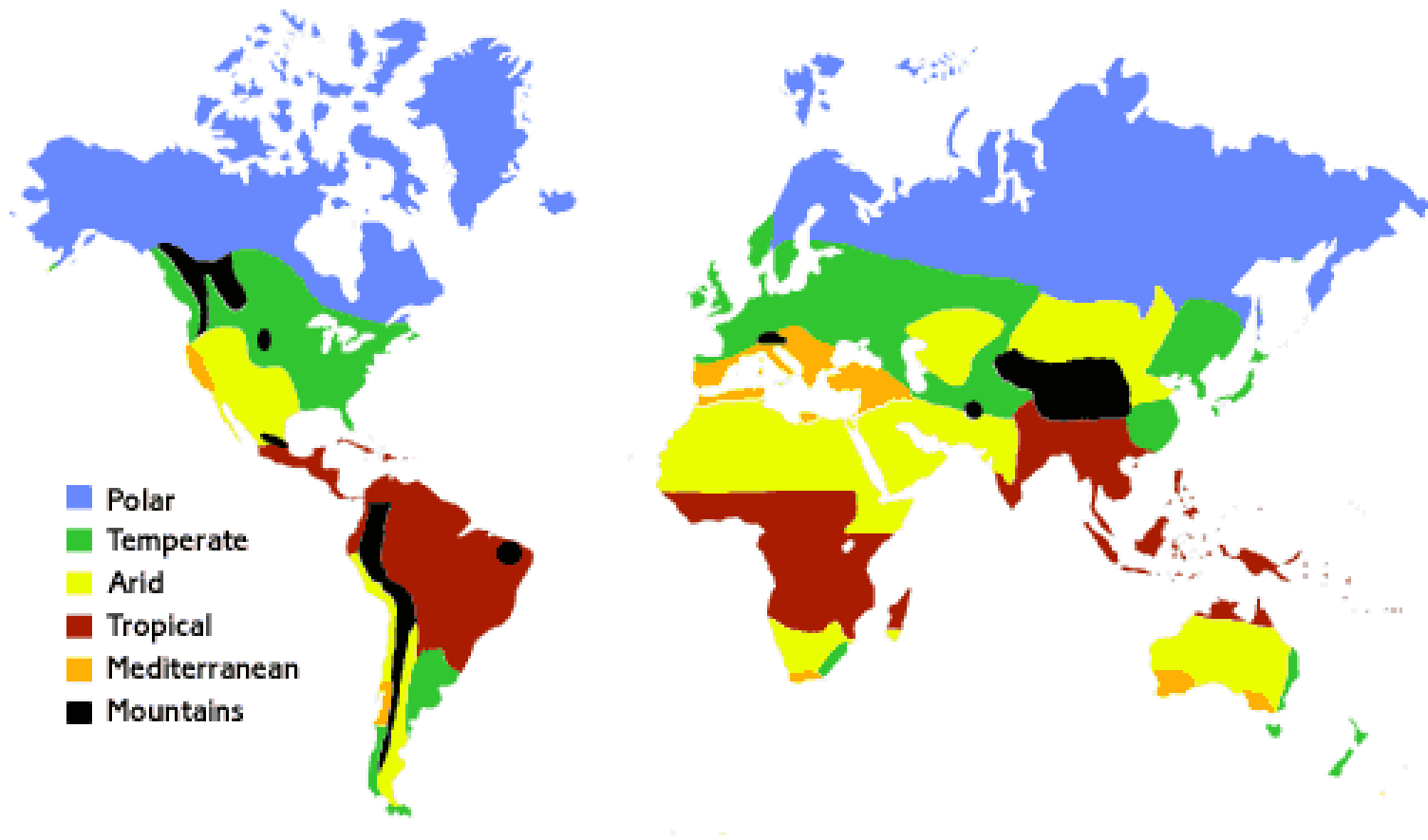
- Životne (ekološke) forme
- Ekološka valenca (stenovalentni i eurivalentni organizmi)
- Kardinalne tačke: optimum, minimum, maksimum

Faktori životne sredine

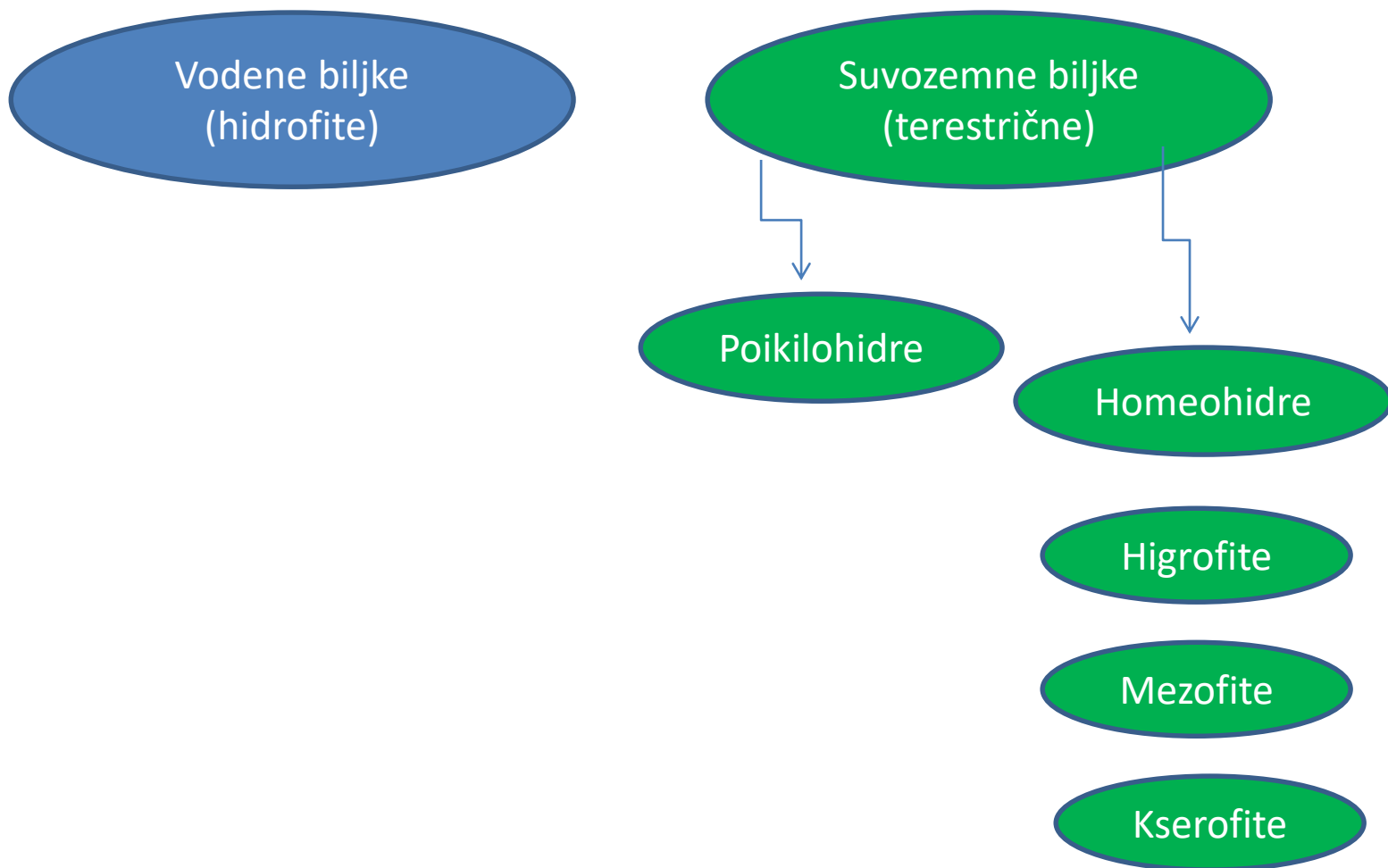

Ekološke grupe biljaka u odnosu na temperaturu

Termofilne, mezotermne, frigorifilne

U odnosu na vodeni režim razlikuju se sledeće ekološke forme biljaka

Ekološke forme biljaka u odnosu na svjetlost

- ***Heliofite,***
- ***Skiofite,***
- ***Poluskiofite***

Ekološke forme biljaka u odnosu na svojstva zemljišta:

- N: oligotrofne, mezotrofne, eutrofne/nitrofilne
- pH: acidofilne, neutrofilne, bazofilne
- Halofite
- Psamofite, hazmofite, litofite.

Biotički faktori

- Fitoklima
- Konkurentski odnosi
- Simbioza (mikoriza, bakterioriza) i parazitizam (parazitizam i poluparazitizam)
- Epifite i lijane

- Alelopatija
- Kolini- materije koje stvaraju više biljke, a koje djeluju inhibitorno da druge više biljke
- Fitoncidi- materije koje stvaraju više biljke, a koje djeluju inhibitorno da mikroorganizme (m.o.)
- Marazmini- materije koje stvaraju m.o., a koje djeluju inhibitorno više biljke

Antropogeni uticaj

- **Direktni uticaji**

- Uništavanje populacija biljaka ili biljnih zajednica
- Gajenje i selekcija kulturnih biljaka
- Unošenje biljnih vrsta sa geografski udaljenih područja

(aklimatizacija, naturalizacija, introdukcija)

- **Indirektni uticaji**

- Urbanizacija, izgradnja industrijskih objekata, puteva ...
- Prekomjerna eksploatacija prirodnih resursa
- Zagađenje vode, vazduha, zemljišta ...

Ekološke forme biljaka u odnosu na antropogeni faktor

- Kulturne biljke
- Korovske biljke

• Kulturne biljke (centri porijekla po Valilovu)

Korovske biljke

- Pojmovi: korovska, ruderalna, segetalna biljka
- Najvažnije osobine korovskih vrsta:
  - Sposobnost brzog širenja
  - Velika produkcija sjemena
  - Vitalnost sjemena
  - Neravnomjerno sazrijevanje ploda i sjemena
  - Periodičnost klijanja sjemena
  - Sposobnost vegetativnog razmnožavanja

Podjela korova po Kotu, u odnosu na karakteristike sjemena

- I- sjemena zadržavaju klijavost do 8 mjeseci
- II- sjemena zadržavaju klijavost do godine i 8 mjeseci
- III- sjemena zadržavaju klijavost do 2 godine i 8 mjeseci
- IV- sjemena zadržavaju klijavost do 3 godine i 8 mjeseci
- V- sjemena zadržavaju klijavost do 4 godine i 8 mjeseci
- VI- sjemena zadržavaju klijavost do 5 godine i 8 mjeseci
- VII- sjemena zadržavaju klijavost do 6 godine i 8 mjeseci
- VIII- sjemena zadržavaju klijavost preko 7 godina

Najčešće korovske vrste

- *Agropyron repens*, *Amaranthus retroflexus*,
Anthemis arvensis, *Chenopodium album*,
Cirsium arvense, *Convolvulus arvensis*,
Cynodon dactylon, *Euphorbia helioscopia*,
Fumaria officinalis, *Plantago lanceolata*,
Polygonum aviculare, *Polygonum persicaria*,
Potentilla reptans, *Sorghum halepense*,
Setaria viridis, *Trifolium repens*....